Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2026/1523

15.4.2026

P10_TA(2025)0222

Geneticky modifikovaná kukurica DP51291

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. októbra 2025 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2025/1898 z 22. septembra 2025, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP51291, sú z nej zložené alebo vyrobené (2025/2807(RSP))

(C/2026/1523)

Európsky parlament,

— so zreteľom na vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/1898 z 22. septembra 2025, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP51291, sú z nej zložené alebo vyrobené ([1]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách ([2]), a najmä na jeho článok 7 ods. 3 a článok 19 ods. 3,

— so zreteľom na hlasovanie Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá, ktorý je uvedený v článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003, z 13. júna 2025, počas ktorého nebolo prijaté žiadne stanovisko, a na hlasovanie odvolacieho výboru z 15. júla 2025, počas ktorého opätovne nebolo prijaté žiadne stanovisko,

— so zreteľom na článok 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ([3]),

— so zreteľom na stanovisko, ktoré prijal Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) 2. októbra 2024 a ktoré bolo uverejnené 11. novembra 2024 ([4]),

([1]) Ú. v. EÚ L, 2025/1898, 23.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1898/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
([3]) Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
([4]) Vedecké stanovisko pracovnej skupiny EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej kukurice DP51291 (žiadosť GMFF-2021-0071). Vestník EFSA (EFSA Journal) 2024;22(11):9059; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9059.

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, v ktorých namieta proti povoľovaniu geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“) ([5]),

— so zreteľom na článok 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín,

A. keďže 27. januára 2023 spoločnosť Corteva Agriscience Belgium B.V. so sídlom v Belgicku predložila v mene spoločnosti Corteva Agriscience LLC so sídlom v Spojených štátoch amerických príslušnému vnútroštátnemu orgánu Holandska žiadosť o umiestnenie na trh potravín, zložiek potravín a krmív, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP51291 (ďalej len „geneticky modifikovaná kukurica“), sú z nej zložené alebo vyrobené;

([5]) Európsky parlament prijal vo svojom ôsmom volebnom období 36 uznesení a v deviatom volebnom období 38 uznesení, v ktorých namieta proti povoľovaniu GMO. Okrem toho Európsky parlament počas desiateho volebného obdobia prijal tieto uznesenia:

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2628 o obnovení povolenia umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × NK603, sú z nej zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2627, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu COT102, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2629, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 a osem jej čiastkových kombinácií, sú z nich zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1828, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh krmivá, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 810 alebo sú z nej zložené, a potraviny a krmivá vyrobené z geneticky modifikovanej kukurice MON 810 a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/1207 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1822, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP915635, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1826, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP23211, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2618, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP202216, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 94804, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP910521, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 95275, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. mája 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené alebo vyrobené (P10_TA(2025)0106).

B. keďže geneticky modifikovaná kukurica produkuje toxín IPD072Aa, ktorý pôsobí proti kukuričiarovi koreňovému, proteínu fosfinotricín acetyl transferázy (PAT) na toleranciu voči herbicídom obsahujúcim glufosinát, a používa proteín PMI ako selekčný marker;

C. keďže glufosinát, ktorý sa považuje za doplnkový herbicíd, je klasifikovaný ako látka poškodzujúca reprodukciu v kategórii 1B, a preto spĺňa hraničné kritériá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([6]); keďže platnosť povolenia glufosinátu na používanie v Únii sa skončila 31. júla 2018;

D. keďže IPD072Aa je insekticídny toxín produkovaný baktériou Pseudomonas chlororaphis vytvorený tak, aby pôsobil proti kukuričiarovi koreňovému;

Komplexné genetické inžinierstvo

E. keďže kukurica DP51291 bola vyvinutá komplexným, viacstupňovým procesom genetického inžinierstva, ktorý zahŕňal vytvorenie genómovej „pristávacej plochy“, po ktorom nasledovalo mikroprojektilové bombardovanie s použitím piatich plazmidov a následné vloženie expresných kaziet na pristávaciu plochu sprostredkované baktériou agrobacterium tumefaciens;

F. keďže tento proces genetickej modifikácie viedol k vymazaniu 113 základných párov genómovej DNA kukurice, ako to odhalila bioinformatická analýza, a viedol k vytvoreniu niekoľkých nových otvorených čítacích rámcov (ORF), čo naznačuje potenciálne genómové narušenia, ktoré vznikli v transformačnom postupe; keďže päť z týchto ORF vykazovalo viac ako 35 % sekvenčnej identity so známymi alergénmi, čím bola prekročená prahová hodnota bežne používaná pri posudzovaniach alergénnosti ([7]);

Nedostatok údajov o poľnohospodárskych postupoch a environmentálnych faktoroch

G. keďže vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013 ([8]) si vyžaduje posúdenie, či očakávané poľnohospodárske postupy ovplyvňujú expresiu skúmaných parametrov; keďže podľa uvedeného vykonávacieho nariadenia sa to týka najmä rastlín tolerantných voči herbicídom;

H. keďže environmentálne stresové faktory, ako sú sucho alebo extrémne teploty, môžu vyvolať neočakávané vzorce expresie génov v novo vložených sekvenciách DNA ([9]);

I. keďže poľné pokusy na podporu analýzy zloženia a fenotypovej analýzy geneticky modifikovanej kukurice sa uskutočnili počas jedného vegetačného obdobia (2021) v USA a v Kanade za poveternostných podmienok, ktoré primerane neodrážajú rozmanitosť regiónov pestovania kukurice, najmä v krajinách, ako je Brazília;

J. keďže na niektorých miestach pokusov boli hlásené extrémne poveternostné javy; keďže sa neuskutočnili žiadne osobitné vyšetrovania s cieľom posúdiť budúce podmienky ovplyvnené prebiehajúcou zmenou klímy;

K. keďže glufosinát bol počas poľných pokusov aplikovaný len raz v súlade s odporúčaniami úradu EFSA o dávkovaní; keďže však v reálnych poľnohospodárskych postupoch sa miera a frekvencia aplikácie herbicídov v jednotlivých regiónoch často výrazne líšia a môžu zahŕňať vyššie alebo opakované použitie, čo znamená, že údaje z poľných pokusov nemusia dostatočne odrážať celú škálu environmentálnych a poľnohospodárskych podmienok, za ktorých sa geneticky modifikovaná kukurica pravdepodobne bude pestovať alebo dovážať;

Nedostatočné posúdenie glufosinátu

L. keďže glufosinát je spojený s významnými rizikami pre biodiverzitu, toxicitu a dlhodobé zdravie ekosystémov;

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

([7]) https://www.testbiotech.org/wp-content/uploads/2024/12/Testbiotech_comment_maize_DP51291.pdf.

([8]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013 z 3. apríla 2013, ktoré sa týka žiadostí o povolenie geneticky modifikovaných potravín a krmív v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Komisie (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006 (Ú. v. EÚ L 157, 8.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

([9]) Trtikova, M., Wikmark O. G., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A., (2015) „Transgene Expression and Bt Protein Content in Transgenic Bt Maize (MON810) under Optimal and Stressful Environmental Conditions“, PLoS ONE 10(4): e0123011, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0123011.

M. keďže veľká väčšina geneticky modifikovaných plodín je geneticky modifikovaná tak, aby boli odolné voči jednému alebo viacerým „doplnkovým“ herbicídom, ktoré sa môžu používať počas pestovania geneticky modifikovanej plodiny bez toho, aby uhynula, ako by to bolo v prípade plodiny, ktorá nie je odolná voči herbicídom; keďže viaceré štúdie preukázali, že geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídom vedú k vyššiemu používaniu doplnkových herbicídov, čo je z veľkej časti spôsobené výskytom buriny odolnej voči herbicídom ([10]);

N. keďže geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídom nútia poľnohospodárov používať systém ochrany proti burinám, ktorý je vo veľkej miere alebo úplne závislý od herbicídov, a to tak, že za geneticky modifikované osivo sa účtuje príplatok, ktorý môže byť odôvodnený len vtedy, ak poľnohospodári kupujúci takéto osivo používajú aj postrek doplnkovými herbicídmi; keďže zvýšená závislosť od doplnkových herbicídov v poľnohospodárskych podnikoch, v ktorých sa sadia geneticky modifikované plodiny, urýchľuje vznik a šírenie buriny rezistentnej voči týmto herbicídom, čo vyvoláva potrebu ešte väčšieho používania herbicídov, čo je začarovaný kruh neustáleho používania čoraz väčšieho množstva herbicídov;

O. keďže nepriaznivé vplyvy vyplývajúce z nadmerného používania herbicídov budú mať negatívne vplyvy, pokiaľ ide o zdravie pôdy, kvalitu vody a biodiverzitu nad zemou a pod ňou, a vedú k zvýšenej expozícii ľudí a zvierat herbicídom, a to potenciálne aj prostredníctvom zvýšeného množstva rezíduí herbicídov v potravinách a krmivách;

P. keďže posudzovanie rezíduí herbicídov a ich metabolitov v geneticky modifikovaných rastlinách je mimo pôsobnosti vedeckej skupiny EFSA pre geneticky modifikované organizmy (ďalej len „vedecká skupina EFSA“), a preto sa v rámci postupu povoľovania GMO nevykonáva;

Nevyriešené otázky týkajúce sa toxínu IPD072Aa

Q. keďže vo vykonávacom nariadení (EÚ) č. 503/2013 sa vyžaduje toxikologické posúdenie s cieľom preukázať, že zamýšľané účinky genetickej modifikácie nemajú nepriaznivé účinky na zdravie ľudí a zvierat;

R. keďže IPD072Aa je nová bielkovina, čo znamená, že jej používanie v poľnohospodárstve a zavádzanie do potravinového reťazca sa nemôže v plnej miere spoliehať na predtým získané skúsenosti;

S. keďže napriek rozdielom pozorované podobnosti medzi IPD072Aa a Bt toxínmi poukazujú na potrebu dôkladného zváženia v procese hodnotenia rizika; keďže viaceré štúdie naznačili, že Bt toxíny môžu vyvolať vedľajšie účinky súvisiace s imunitou vrátane potenciálnych adjuvantných vlastností ([11]), čo znamená, že môžu zvýšiť alergénnosť iných bielkovín, s ktorými prichádzajú do styku;

T. keďže vo vedeckej štúdii sa zistilo, že toxicita Bt toxínov sa môže zvýšiť aj v dôsledku interakcie s rezíduami z postrekov herbicídmi a že sú potrebné ďalšie štúdie o kombinovaných účinkoch „kumulovaných“ udalostí (geneticky modifikované plodiny, ktoré boli modifikované tak, aby boli tolerantné voči herbicídom a produkovali insekticídy vo forme Bt toxínov) ([12]); keďže posudzovanie možnej interakcie rezíduí herbicídov a ich metabolitov s Bt toxínmi je však mimo pôsobnosti vedeckej skupiny EFSA, a preto sa nevykonáva v rámci posudzovania rizík;

U. keďže v posúdení toxicity IPD072Aa sa nezohľadňujú potenciálne synergické alebo kumulatívne účinky vyplývajúce z interakcií s metabolitmi rastlín alebo rezíduami herbicídov;

V. keďže neboli poskytnuté žiadne údaje o akumulácii IPD072Aa v potravinových sieťach, jeho šírení v životnom prostredí, najmä prostredníctvom odpadových vôd a hnoja, do pôdy a vodných ekosystémov, ani o jeho účinkoch na necieľové organizmy;

([10]) Pozri napríklad Schulz, R., Bub, S., Petschick, L. L., Stehle, S., Wolfram, J. (2021), Applied pesticide toxicity shifts toward plants and invertebrates, even in GM crops (Aplikovaná toxicita pesticídov sa presúva smerom k rastlinám a bezstavovcom, dokonca aj v geneticky modifikovaných plodinách), Science 372(6537), s. 81 – 84, https://doi.org/10.1126/science.abe1148; Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídom, buriny a herbicídy: Prehľad a vplyv), Environmental Managemeny, január 2016;57(1), s. 31-48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738; a Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years (Vplyv geneticky modifikovaných plodín na používanie pesticídov v USA – prvých šestnásť rokov), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, zväzok 24(24), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

([11]) Pozri preskúmanie Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals, Journal of Applied Toxicology, máj 2016, 36(5), s. 630 – 648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([12]) Bøhn, T., Macagnan Rover, C., Semenchuk, P. R., „*Daphnia magna* negatively affected by chronic exposure to purified Cry-toxins“, Food and Chemical Toxicology, máj 2016, číslo 91, s. 130-140, https://doi.org/10.1016/j.fct.2016.03.009.

W. keďže potenciál prechodu génov na voľne rastúce príbuzné rastliny, ako je Euchlaena mexicana, nahlásený v Španielsku a vo Francúzsku, vyvoláva obavy, pokiaľ ide o pretrvávanie transgénu v životnom prostredí a jeho možné ekologické dôsledky ([13]);

X. keďže požiadavky na monitorovanie stanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) č. 503/2013 nie sú dostatočne presadzované bez nezávislého overenia údajov predložených spoločnosťou Corteva Agriscience LLC;

Zabezpečenie rovnakých podmienok na celosvetovej úrovni a dodržiavanie medzinárodných záväzkov Únie

Y. keďže pestovanie geneticky modifikovanej kukurice nie je v Únii povolené; keďže prijatie vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2025/1898 umožňuje dovoz do Únie, ktorý nie je v súlade s normami, ktoré dodržiavajú poľnohospodári Únie, čím by sa dostali do konkurenčnej nevýhody;

Z. keďže v záveroch strategického dialógu o budúcnosti poľnohospodárstva EÚ ([14]) sa Komisia vyzýva, aby prehodnotila svoj prístup k prístupu na trh pre agropotravinový dovoz a vývoz vzhľadom na rozdiely medzi normami Únie a jej obchodných partnerov; keďže spravodlivejšie obchodné vzťahy na celosvetovej úrovni, ktoré sú v súlade s cieľmi zdravého životného prostredia, boli jednou z hlavných požiadaviek poľnohospodárov počas demonštrácií v rokoch 2023 a 2024;

AA. keďže v správe osobitného spravodajcu Organizácie Spojených národov (OSN) pre právo na výživu z roku 2017 sa konštatuje, že najmä v rozvojových krajinách majú nebezpečné pesticídy katastrofálny vplyv na zdravie ([15]); keďže podľa cieľa OSN v oblasti udržateľného rozvoja 3.9 sa má do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a ochorení spôsobených nebezpečnými chemikáliami a znečistením a kontamináciou ovzdušia, vody a pôdy ([16]);

AB. keďže Globálny rámec pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu, dohodnutý na 15. konferencii zmluvných strán Dohovoru OSN o biologickej diverzite (CBD OSN) v decembri 2022, zahŕňa globálny cieľ znížiť riziko používania pesticídov do roku 2030 aspoň o 50 % ([17]);

AC. keďže v nariadení (ES) č. 1829/2003 sa uvádza, že geneticky modifikované potraviny alebo krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo na životné prostredie, a vyžaduje sa, aby Komisia pri príprave svojho rozhodnutia vzala do úvahy všetky relevantné ustanovenia práva Únie a iné oprávnené skutočnosti, ktoré sú podstatné na prerokovanie záležitosti; keďže medzi takéto oprávnené skutočnosti by mali patriť záväzky Únie vyplývajúce z cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Dohovoru OSN o biologickej diverzite;

Zníženie závislosti od dovážaných krmív

AD. keďže jedným z ponaučení z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a zo stále prebiehajúcej vojny na Ukrajine je potreba, aby Únia ukončila závislosť od niektorých kritických materiálov; keďže v poverovacom liste komisárovi Christophovi Hansenovi ho predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová žiada o to, aby preskúmal spôsoby, ako znížiť dovoz kritických komodít ([18]);

Nedemokratické rozhodovanie

AE. keďže Európsky parlament vo svojom ôsmom volebnom období prijal celkovo 36 uznesení, v ktorých namietal proti tomu, aby sa GMO uvádzali na trh na použitie v potravinách a krmivách (33 uznesení) a GMO sa v Únii pestovali (tri uznesenia); keďže Európsky parlament vo svojom deviatom volebnom období prijal 38 uznesení, v ktorých namietal proti uvádzaniu geneticky modifikovaných organizmov na trh, a v súčasnom desiatom volebnom období prijal už ďalších jedenásť uznesení, v ktorých namietal proti uvádzaniu geneticky modifikovaných organizmov na trh;

AF. keďže Komisia naďalej povoľuje GMO, hoci si sama uvedomuje nedostatky z hľadiska demokracie, nízku podporu členských štátov a námietky Európskeho parlamentu;

AG. keďže nie je potrebná žiadna zmena právnych predpisov, aby Komisia nemala možnosť povoľovať GMO, ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia ([19]);

([13]) Trtikova, M., Lohn, A., Binimelis, R., Chapela, I., Oehen, B., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A., (2017), „Teosinte in Europe – Searching for the Origin of a Novel Weed", Scientific Reports, 7:1560, https://doi.org/10.1038/s41598-017-01478-w.
([14]) Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture - A shared prospect for farming and food in Europe (Strategický dialóg o budúcnosti poľnohospodárstva v EÚ – Spoločná vízia poľnohospodárstva a potravinárstva v Európe), september 2024, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.
([15]) https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food.
([16]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/.
([17]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_7834.
([18]) https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en.
([19]) Ak udelenie povolenia v odvolacom výbore neschváli kvalifikovaná väčšina členských štátov, Komisia podľa článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 môže, ale nemusí dané povolenie udeliť.

AH. keďže Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat uvedený v článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 pri hlasovaní 13. júna 2025 nezaujal žiadne stanovisko, čo znamená, že povolenie nepodporila kvalifikovaná väčšina členských štátov ([20]); keďže odvolací výbor na základe hlasovania 15. júla 2025 znovu nevydal stanovisko;

1. domnieva sa, že vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2025/1898 prekračuje rámec vykonávacích právomocí stanovených v nariadení (ES) č. 1829/2003;

2. domnieva sa, že vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2025/1898 nie je v súlade s právom Únie, pretože nie je zlučiteľný s cieľom nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktorým je podľa všeobecných zásad uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ([21]) poskytovať základ na zabezpečenie vysokej miery ochrany ľudského života a zdravia, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, životného prostredia a záujmov spotrebiteľov v súvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivami a súčasne zabezpečovať efektívne fungovanie vnútorného trhu;

3. žiada Komisiu, aby zrušila vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2025/1898 a aby predložila výboru nový návrh;

4. vyzýva Komisiu, aby pri rokovaniach o dohodách o voľnom obchode zabezpečila približovanie noriem medzi Úniou a jej partnermi s cieľom splniť bezpečnostné normy Únie;

5. vyzýva Komisiu, aby nepovoľovala geneticky modifikovanú kukuricu z dôvodu zvýšených rizík pre biodiverzitu, bezpečnosť potravín a zdravie pracovníkov v súlade s prístupom „jedno zdravie“;

6. očakáva, že Komisia urýchlene splní svoj záväzok ([22]) predložiť návrh na zabezpečenie toho, aby sa nebezpečné chemikálie zakázané v Únii nevyrábali na vývoz;

7. víta, že Komisia v liste z 11. septembra 2020 adresovanom poslancom konečne uznala, že pri rozhodovaní o povoleniach pre geneticky modifikované organizmy treba zohľadňovať otázku udržateľnosti ([23]); vyjadruje však hlboké sklamanie nad tým, že Komisia naďalej povoľuje dovoz geneticky modifikovaných organizmov do Únie napriek neprestajným námietkam Európskeho parlamentu a väčšiny členských štátov hlasujúcich proti;

8. opätovne naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd, ako sú Parížska dohoda o zmene klímy, Dohovor OSN o biologickej diverzite a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja; opakuje svoju výzvu, aby bola k návrhom vykonávacích aktov priložená dôvodová správa, v ktorej sa vysvetlí, ako sa v nich dodržiava zásada „nespôsobovať škodu“ ([24]);

9. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

([20]) https://food.ec.europa.eu/document/download/ee1a5aed-5303-4c32-bb59-813143a1df47_en?filename=sc_modif-genet_20250613_sum.pdf.

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

([22]) Ako sa uvádza v prílohe k oznámeniu Komisie zo 14. októbra 2020 s názvom Chemikálie – stratégia udržateľnosti. Na ceste k životnému prostrediu bez toxických látok, COM(2020)0667, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2020%3A667%3AFIN#document2.

([23]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([24]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode (Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2), odsek 102.